

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.

A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvmdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Köziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A kétfejű sas ügye.

Sokáig kísértett a mi kétfejű sasunk ügye, közgyűlésen, a kegyuri bizottságban, míg végre a dolog úgy látszik annyira megérett, hogy ismeretlen kezek ketté vágják a gordiusi csomót s egy szép reggel arra ébredtünk, hogy a szent-háromság-téri kétfejű sas eltűnt. — Mi módon, nem lehetett nyomára jönni. — A titokzatos eltűnés a kegyuri bizottság határozatának hozatala után történt, mely szerint nemcsak a sas, de maga az emlék is eltávolítandó, nem lévén a fentartáshoz kellő alap. E határozat tudvalevőleg meg lett fellebezve. Így került az ügy a kalocsai érsek döntése elé. És jóságos érseki bölcsen, nagy tapintattal, körültekintéssel és mindnyájunk megelégedésére hozta meg határozatát. Nemeslelkűségének újabb jele ez, melyért az egész város köszönettel adózik, mert ezzel a szent-háromság-téri emlék ügye kegyeletos és emellett kifogástalan *végmegoldást nyert.*

Alább egész terjedelmében közöljük a nagy-érdekű határozatot, melyhez nem kell kommentár: Nagyságos Polgármester, r. k. kegyuri bizottsági Elnök ur!

Zombor szab. kir. város r. kath. kegyuri bizottságának folyó évi május hó 6-án tartott ülésében hozott és az ottani r. kath. egyházközség piaci telkén álló, boldog emlékű Ferenc császár és magyar apostoli király tiszteletére néhai Esztergamy István által emelt emlékoszlop eltávolítását kimondó határozata ellen, időközben elhunyt néhai Esztergamy Károly volt kegyuri bizottsági tag által törvényes időben érseki hatóságomhoz felebbezés adtván be: ezen megfelebbezett határozatot az alább felsorolandó okokból érseki joghatóságomnál fogva ezennel megváltoztatom, és az emlékoszlopnak továbbra való fentartását rendelem el.

Mínt hogy azonban minapi zombori látogatásom alkalmával személyesen meggyőződtem arról, hogy a szóban forgó oszlop úgy szépezzeti, mint közbiztonsági szempontból sürgős javításra szorul; másrészt pedig sajnos tudomást szereztem arra nézve, hogy a kérdéses oszlop fentartására a nagylelkű alapító által letett 500 v. forintnyi alapítványi tőke részben 1852-ben az akkori egyházközségi pénztárnok hűtlen kezelése által, részben pedig a hatvanas években az akkori kegyuri bizottságnak az új templom építési költségeinek fedezése céljából a kegyes alapítványokkal szemben követett önkényű eljárása által teljesen elveszett: egyidejűleg intézkedtem az iránt, hogy a mondott oszlop az én költségemen megfelelően kijavíttassék és annak csonka csucsára **Magyarország címere alkalmaztassék.**

Föl kellett pedig a megfelebbezett határozatot oldanom, mert:

a) a határozat első indokál szolgáló ama körülmény, hogy az oszlop rozszant állapota által a közbiztonságot veszélyezteti, az általam szándékba vett kijavítás által önként megszűnik;

b) az indoklás amaz állítása, hogy az oszlop fölíratára csak császárt emlit, nyilván tévedésen alapul, lévén az oszlop nyugati oldalán szó szerint ezerek olvashatók.

Piramis haec Francisce tuo surrexit honori
Parva licet meritis sunt monumenta tuis.
Hinc faciem tantum Cives finxere fideles
Ast animum Regis pectore corde gerunt.

A „Rex“ szó pedig az előttem ismeretes összes szótárak tanúsága szerint nem császárt, hanem királyt jelent. A tuloldali felirathban a versmérték kedvéért előfordul ugyan a Caesare szó, de ez a Rex mellett közjogi sérelmet nem képezhet, miután Magyarország apostoli királya a pragmatica sanctio értelmében Ausztriának császára is s miután fenségesen uralkodó királyaink a monarchia mindkét államára való tekintettel apostoli királyoknak és császároknak együttesen cimeztetnek s ily címezzel élnek. A kifogásolt kétfejű sas, mint erről személyesen meggyőződtem, időközben előttem ismeretlen módon már eltávolítottván, szintén nem szolgálhat többé az eltávolítás indokául.

c) Az indokolás azon állítása, hogy ezen oszlop jókarbantartására sehol semmi alap nem létezik, csak tényleg áll, de nem jogilag.

A rendelkezésekre álló hiteles adatokból ugyanis kétségtelenül kiderül, hogy néhai Esztergamy István az általa felállított emlékoszlop fentartására még 1831. évben 500 váltó forintnyi örökös alapítványt tett le, mely mint ilyen az azon időbeli kegyurasági bizottság által kezelt végett átvétetett, később azonban a fentjelzett módon — tehát nem az alapítványozó hibájából — mindenestől elveszett. Mínt hogy a mindenkori kegyuri bizottság a gondjaira bizott alapítványi tőkét felelősség mellett kezelte, méltán felvethető volna azon kérdés, hogy az elveszett alapítványi tőkék pótlására ki volna jogilag kötelezhető. De én ezen kérdést felvetetnem nem óhajtom és kijelentem, hogy a szükséges fentartási alapot magam fogom letenni, azon biztos reményben, hogy az nem fog az előbbinek sorsára jutni.

d) De meg kellett változtatnom a szóban forgó kegyuri bizottsági határozatot azért is, mert a kérdéses emlékoszlop, felállítójának világosan kinyilvánított szándéka szerint, első sorban ama mély hálának kifejezése akart lenni, melylyel Zombor szab. kir. város katolikus közönsége a dicső emlékű osztrák császár és apostoli királyunk iránt azon nagylelkű kegyességeért tartozott, melynél fogva az egykori Szent-Ferenc-rendi zárdát és telkét, mely rendkívül előnyös feltételek mellett juttatta az ottani kath. plébánia birtokába, s így az oszlopnak eltávolítása mélyen sértené nem csak alapítójának örökérvényű szándékát, hanem a derék ösöknek hálás kegyeletét is.

Miről Nagyságodat az ügyiratok alatti visszazárása mellett azon kéréssel van szerencsém értesíteni, hogy ezen feloldó határozatomat a tekintetes kegyuri bizottság tudomására hozni sziveskedjék.

Többiben fogadja kérem Nagyságod kitünő nagy tiszteletem kifejezését, melylyel maradok

Kalocsán, 1894. évi július 20-án

Nagyságodnak szives lekötelezettje

Császká György,
kalocsai érsek.

Erdélyrészi Kárpát-egyesület nyári közgyűlése.

Az E. K. E. alkalmat akarván adni tagjainak és az érdeklődőknek, hogy a radnai havasok legszebb természet ritkaságait megtekinthessék, folyó évi nyári közgyűlést országos kirándulással kapcsolatosan szeptember hó 2-án Radna-Borbereken tartandja meg.

A közgyűlés és kirándulás sorrendje a következő: Szeptember 1-én: 1. A különböző irányból jövő vendékek reggel 1/2 7 órakor találkoznak a kolozsvári államasut indulóházánál, hol a szükséges vasuti jegyek az egyesület részéről kiosztatnak.

2. Indulás a szamosvölgyi vasuton 7-15 perckor reggel.

3. Érkezés Besztercére 12-02 perckor. Fogadtatás az E. K. E. beszterce-naszódvámegyei tagjai által. Közös ebéd a Sahling-féle vendéglőben 1/2 1 órakor.

4. Tovább indulás 1/2 2 órakor kocsikon Ó-Radnára. Megérkezés 1/2 7 órakor. Fogadtatás az E. K. E. radna-borbereki osztálya által. Elszállásolás részint Ó-Radnán, részint Radna-Borbereken. Közös vacsora 9 órakor.

Szeptember 2-án: 1. Gyülekezés reggelizés után 6 órakor Radna-Borbereken. Az E. K. E. fűrdő megtekintése.

2. Rövid pihenés után 1/2 8 órakor nyári közgyűlés. Tárgysorozat: a) Elnöki megnyitó.

b) Főtitkári jelentés.

3. A közgyűlés félbeszakítása 1/2 9 órakor és indulás a Korongyos hegyre (1994 m. magas) részint gyalog, részint lóháton.

4. Megérkezés d. u. 2 órakor a jubáskunyhóba (isztna). Turista ebéd. Innen a Kapun fellegekbe nyuló mészsírték közt tovább indulás.

5. D. u. 4 órakor érkezés a Korongyos tetőre, rövid pihenés után a közgyűlés folytatása:

c) Az osztályok 1893. évi működéséről rövid jelentés.

d) Indítványok.

e) A közgyűlés bezárása.

6. D. u. 5 órakor visszaindulás. 8 órakor megérkezés a fűrdőhöz. A fűrdővendéglőben 9 órakor közös vacsora. Meghálás.

Szeptember 3-án: 1. A társaság egy része reggel 6 órakor reggelizés után visszaindul Besztercére, hol 12 órakor ebéd és 1-05 perckor a szamosvölgyi vasuton tovább utazás. Kolozsvárra érkezés 5-55 perckor.

2. A társaság másik része gyülekezik reggel 6 órakor a fűrdő vendéglőben, honnét lóháton kirándulást tesz az Ünökőre (2280 m.) Utközben megtekintése az ördög-szorosnak.

3. Dél előtt 9 órakor megtekintése az ólom- és ezüstbányáknak. Itt villásreggeli.

4. Tovább indulás 10 órakor a jubáskunyhóba, (1100 m.), hegyiréteken a Bénéstetőre (1588 m.), a Kuratzelre és végre délután 2 órakor az Ünökői tetőre érkezés. Itt turista ebéd.

5. Visszaindulás 3 órakor és 8 órakor megérkezés a fűrdőhöz. Közös vacsora és meghálás.

Szeptember 4-én: 1. A társaság egy része az előbbi pontban megjelölt módon haza indul.

2. A másik rész reggel 5 órakor a Rotundára megy. Ide érkezés 9 órakor. Villásreggeli. Pihenő.

3. Tovább utazás 10 órakor. 12 órakor megérkezés Lajosfalvára. Turista-ebéd.

4. D. u. 1 órakor indulás. 6 órakor megérkezés Jakobénire. Itt a vendéglőben vacsora és meghálás.

Szeptember 5-én: 1. Reggel 5 órakor tovább utazás. 7 órakor megérkezés Dornavatrára. Itt villásreggeli a vendéglőben.

2. 8 órakor tovább és 12 órakor Pojána-Stampira érkezés. Itt ebéd és 2 órakor haza indulás.

3. Besztercére érkezés este 8 órakor. Vacsora. Meghálás.

Szeptember 6-án: 1. Indulás a szamosvölgyi vasuton, mint fent.

Tudnivalók. A kirándulásra jelentkezni lehet augusztus 25-ig az E. K. E. főtitkári hivatalában. Az egyesség a kirándulásnak csak az első részére számított ki és ez Kolozsvártól Korongyosig és vissza, tehát három napra, vasuti jeggyel, kocsival, étkezéssel 16 frt, mely a jelentkezéssel egyidejűleg beküldendő.

A kiránduló társaság második része négy napi kirándulást átlag 12 frtért teheti meg.

Figyelmeztetjük a vendégeket, hogy a Kolozsvárt kapott vasuti jegyet Besztercén a kalauznak ne adják át, mert a jegy szeptember 11-ig a díjmentes visszautazásra jogosít, illetve a feltétellel lesz megváltva.

Felvilágosításokat e részletekre nézve az E. K. E. főtitkári hivatala ad.

Ujdonságok.

Személyi hir. Ruttkayné Kossuth Lujza, a ki hosszabb ideig városunkban tartózkodott, tegnapelőtt a déli vonattal Budapestre utazott.

Istentisztelet. Apatinban f. hó 18-án, öfelsége születése napján, reggel 9 órakor fényes istentiszteletet tartottak. Az istentiszteleten megjelentek az összes hivatalok, testületek, továbbá igen diszes hölgyközönség. Az istentisztelet alatt a dalárda énekelt.

Közigazgatási bejárás. A baja-zombor-ujvidéki h. é. vasut közigazgatási bejárása folyó évi szeptember hó 8-án lesz.

A zombori m. kir. állami főgimnáziumban a tanulóknak az 1894-95. tanévre való felvétele f. évi szeptember hó 1., 2. és 3-án eszközöltetik (reggeli 8-12-ig): a) az iskolai, b) szüléti és c) első, illetőleg újraoltási bizonyítvány alapján. Szeptember 4-én lesz a „Veni Sancte“. A felvételi, javító- és pótvizsgálatok napjai: augusztus 30. és 31-ike. Az egész évi tandíj 30 frt (1893. jun. 10. 58,636. sz. min. rend.), mely összeg

az 1893. aug. 22-én k. 39.142. sz. miniszteri intézkedés értelmében négy részletben fizethető. A felvételi díj 4 frt; vegyes díj 2 frt 40 kr (értéstitűre, ifj. könyvtára, művekre s egyéb iskolai szükségletekre). Az V. osztályba belépő tanulóknak szülője (gyámja) köteles kijelenteni (Rendtart. 7. §.): vajjon fia (gyámoltja) az 1890. évi XXX. t. c. értelmében fogja-e tanulni a görög nyelvet és irodalmat, avagy a törvény 2. §-ában megnevezett más tárgyakat, melyek a következők: a) a magyar irodalom bővebb megismertetése, kapcsolatban a görög remekírók műveinek ismertetésével (magyar fordításban) s a görög irodalom és művelődés alapvonalai; b) a rajz (mértani és szabadkézi elemekkel), mely tárgyak az illető tanulóra nézve kötelezők. (Törv. 1. §.) Azon tanuló, aki ezen tárgyakban (2. §.) nyert rendes oktatást, habár le is tette az érettségi vizsgálatot, a tudományegyetemnek hittudományi karára, vagy nyelvészeti, bölcsészeti és történelmi szakosztályaira nem bocsátható. (5. §.) Ha azonban a görög nyelv és irodalomból pótló érettségi vizsgálatot tesz és azt sikeresen kiállja, az egyetemnek bármely karára felvehető. (1893. évi XXX. t. c. 26. §.) Zombor, 1894. évi augusztus hó 20-án. Az állami főgimnázium igazgatója.

A zombori kereskedelmi középiskolában a beiratások szeptember hó 1., 2. és 3-ik napján eszközöltetnek. Ugyanekkor fognak a felvételi és javító vizsgálatok megtartatni. A kereskedelmi középiskola első osztályába oly tanulókat vétetnek fel, kik a gimnázium, reál, vagy polgári iskola négy osztályát sikerrel végezték el, vagy pedig oly ifjak, akik legalább 14 évesek és az említett iskolák négy alsó osztályában előadott tananyagból jó eredménnyel tesznek felvételi vizsgálatot. Az intézetet a nagyméltóságú belügyminiszter ur — a vallás- és közoktatásügyi miniszter ural egyetértéssel — 1890. évi január hó 5-én kelt 80816. ex 1889. sz. rendelettel a középiskolákkal egy rangba helyezte, a nagyméltóságú honvédelmi miniszter ur pedig, egyetértve a cs. és kir. közös hadügyminiszter ural, 1890. évi április 22-én kelt 17720. sz. rendeletével az egy éves önkéntességi kedvezmény tekintetében a főgimnáziumok és főreáliskolákkal egyenlő jogúvá tette. A zombori kereskedelmi középiskola tehát egyenlő rangú bármely kereskedelmi akadémiával, főgimnáziummal vagy főreáliskolával és formális kvalifikáció tekintetében is ugyanazon kedvezményekben részesül, mint bármely középiskola. A helybeli tanuló tandíja 12 frt, a vidékieké 20 frt, mely előleges félévi részletekben is lefizethető. Ezenkívül fizetendő: felvételi díj fejében 2 frt, ifjúsági könyvtárra 1 frt és értesítőre 50 kr. Szegénysorsu, jeles előmenetelt tett tanulóknak tandíjmentességben részesülnek.

A t. szülők figyelmébe. A zombori róm. kath. elemi iskolák igazgatója közli a következőket: Az iskolai év jövő szeptember hó 3-án fél nyolc órákor tartandó ünnepélyes „Veni Sancte” után fogván kezdetét venni, van szerencsém a zombori róm. kath. iskolaszék által augusztus 16-án tartott gyűlésből köztudomásra hozni a következő megállapodásokat:

a) Beiratkozás. A zomborvárosi róm. bath. mindkét nemű népiskolában — úgy a központi leányiskola VII. és VIII. osztályában — a tanuló felvétele a jövő iskolai évre augusztus 30., 31-én és szeptember 1-5-ig napján reggeli 8 óratól 12-ig történik, mely alkalommal minden tanuló szülőjével, vagy annak helyettesével tartozik megjelenni azon osztály helyiségében, melybe rendszerint beiratandó lesz. Ezen beiratkozás alkalmával az 1891. évi 43. t. c. 10. §-a értelmében az országos tanítói nyugdíj- és gyámalap részére minden népoktatási tanintézetbe járó tanköteles gyermek után az illető tanító kezébe fejenként 15 krnyi hozzájárulási díj fizetendő le, (eme kötelezettség alól csupán a zárda-iskolába járó növendékek vétetnek ki). Az első osztályba csak oly tanulókat vétetnek fel, kik 6-ik életévüket már betöltötték; miért is szükséges, hogy e körülményt az illető tanító előtt születési bizonyítvánnyal igazolják. (Ez igazolványok a lelkesítő hivatal által augusztus 30. és 31-ik napján délután 9—12 óráig díjtalanul állíttatnak ki. A beiratások az iskola-igazgató felügyelete alatt és ellenőrzése mellett eszközöltendők.)

A központi fiú- és leányiskolába a belvárosi, felsővárosi és cservenkai, úgy a szelencei városrészből a szepárdi ut végéig a „Tigris” vendéglőn túl egész az övezgy Csibáné urnó házáig, azután a „Fehér galamb” korematól a polgári kaszinóig és ezen saroktól az apatini ut baloldalán levő sorházakban, végül az Apolló, Árpád, barátok-, madár-, liszt-, orgona- és kalap-utcákban lakó első és második osztály, továbbá a harmadik osztálytól kezdve a város bármely részében lakó tanköteles róm. kath. és helvét vagy evangélikus vallású tanulókat felvételtől; — más vallásfelekezeti helybeli, vagy általában vidéki tanköteles gyermekek pedig csak azon ezetre vétetnek fel, ha azt az egyes osztályok térségük megengedi. A szelencei városrészt feunjelzett utcáinak kivételével minden egyéb ottani 1. és 2. osztályú tanköteles a szelencei iskolába, a bánati városrészen lakók pedig a bánati osztályokba lesznek felvéve.

b) Tandíj. Az összes népiskolákban (ide érve az apácák vezetése alatti két felső leányosztályt is) azon róm. kath. és protestáns gyermekekre nézve, kiknek szülői, vagy ezek nem léteben gyámjai állandóan, vagy hivatalos állásuknál fogva bár ideiglenesen is a város területén laknak és személyes kereseti adójukat Zomborban fizetik, vagy a közös hadsereg, honvédség és esendőrség teljesleges, illetve nyugdíjas állományához tartoznak, az oktatás ingyenes; ellenben a vidékiek, tekintet nélkül a vallásra, vagy a helybeli görög keleti és mózesvallású tanulókat egyenként 10 frtnyi évi tandíj — és pedig szept. 1-én és febr. 1-én ötöt öt frtnyi előleges részletekben — fizetendő a kath. iskolaszéki pénztárnok kezébe, kinek nyugtája azután az illető tanítónál bemutatandó lesz. — Azon növendékek, kik után a köteles tandíj a jelzett napokon pontosan be nem fizetetik, az iskolából azonnal és feltétlenül eltávolítandók.

c) Óvoda. Az apácák vezetése alatt levő kisdé-óvodába a rendelkezésre álló két óvodai terem nagyságához képest első sorban az 5 éves, azután a 4 éves, végre a 3 éves róm. kath. helybeli mindkét nembeli gyermekek vétetnek fel, szünet az iskola-igazgatónak felügyelete és ellenőrzése mellett; más vallású vagy vidéki gyermekek pedig csak azon esetre, ha ezt a két tanterem nagysága megengedi.

A kisdéóvodába járó minden gyermek után havonként előre 1 frtnyi díj fizetendő az óvoda vezetőjének, ki azt összegezve, az iskolapénztár kezelőjének

nyugta mellett beszállítja. Azon gyermekek, kik után az óvodadíj évközben előre le nem fizetetik, az óvodából azonnal baha küldendők.

Ezen óvodai díj alól felmentetik azon 30 szegény gyermek, kiknek az egyházközségek a zombori magyar jótékony négyzet kérelmére ingyenhelyet engedélyeztek. Ezek szülői szegénységük a városi tanács által kiállítandó szegénységi bizonyítvánnyal tartoznak igazolni s a gyermekek közül is előbb az 5 éves, azután a 4 éves és végre a 3 éves róm. kath. mindkét nembeli gyermekek fognak a jelentkezési sorrend szerint felvételt. — Fejér Gyula s. k., apát-plébános, igazgató.

Beiratás. A ciszterci rend bajai kath. főgimnáziumban az iskolai év szeptember 1-én kezdődik. A tanév megkezdése előtt augusztus hó két utolsó napján lesz ajánlható, pótló és felvételi vizsgálat, melyre augusztus hó 29-ikén kell az igazgatóságnál jelentkezni. A tanítók szabályszerű felvételére és beírására szeptember hó 1-5-ik és 3-ik napjának délelőtti óráit tűzi az igazgatóság. A felvételre és beírásra minden tanuló személyesen és rendszerint atyja, anyja vagy gyámja, illetőleg azok valamely külön megbízottja kíséretében jelenhetik meg. A felvételnél vagy beírásnál szükséges okiratok: 1. keresztelőlével (születési bizonyítvány); 2. iskolai bizonyítvány; 3. himlőoltásról, illetve újraoltásról szóló bizonyítvány. (1887. évi XXII. t. c.) A beírás díja 4 frt, a tandíj félévkenként 8—8 forint. Az 1890. évi XXX. t. c. értelmében minden V. osztályba belépő tanulóknak irányváltása, — a görög nyelvet öhajítja-e hallgatni, vagy pedig a pótló tantárgyakat, — beiratás alkalmával a szülő, illetőleg a törvényes gyám által teendő nyilatkoztató, távolított esetében általok kiállítandó írásbeli nyilatkozat útján történik. Az igazgatóság.

Felvétel az új-verbázi algymnasiumba. Az új-verbázi államilag segélyezett községi algymnasiumba a tanítók az 1894—95. tanévre szeptember hó 1—3. napjairig mindig délelőtti 9—12 óráig fognak felvételt. A saajlyszeti felvételhez szükséges a megelőző tanévi iskolai bizonyítvány, kereszt-illetőleg születési lével és ujraoltási bizonyítvány. Az igazgatóság.

Az orsz. m. kir. színművészeti akadémián a beiratások szeptember hó 4., 5., 6. napjain tartatnak, a felvételi vizsgálat pedig 7-én d. u. 3 órákor tartatnak. Az orsz. m. kir. színművészeti akadémiába való felvételhez megkívántatnak: a) Számpadias csinos alak. b) Tiszta kiejtés, csengő hang. c) Kifejtett testi alkotás mellett (melyről az intézeti orvos ad véleményt) legalább 18 éves kor a férfiaknál, legalább 16 éves kor a lányoknál, mi hiteles okirattal bizonyítandó. d) Anyai műveltség és iskolai képzettségéről való bizonyítvány, a mennyit e korban minden művelt ifjútól megvárhatni, különösen a magyar nyelvtan alapos ismerete. e) Szülői vagy gyámi megegyezés. Amely jelentkezővel ezek nem személyesen jelennek meg, megegyezéseket hiteles iratban tartozik az illető felmutatni. f) A jelentkező nővendék csupán a valóságos és törvényes családi nevével irathatja be magát. g) Jó magaviseletről szóló erkölcsi bizonyítvány, mely vagy iskolai bizonyítvánnyal, vagy hatóságilag, vagy ismert egyének aláírásával mulhatlanul igazolható. h) Minden újonnan jelentkező az első osztályba csak próbaidőre vétetik fel, ennek leteltével újabb vizsgálatnak vetetik alá. A felvételt tehát nem végleges, a letelt próbaidő után a tehetségtelen vagy hanyag növendék elbocsáttatik. Ha a felvett növendék tehetséget, szorgalmat, haladást nem tanúsít, bármely évben időközben is elbocsáttatik. i) A belépő új növendék 1 frt beiratási díjat s 5 frt felvételi díjat, valamennyi növendék pedig 1 frt beiratási díjat, azonkívül 30 frt tandíjt tartozik két részletben, u. m. szeptember 15-én és február 1-én fizetni. j) Minden felvett növendék tartozik szülőjével vagy gyámjával együtt az előzők terjesztendő kötelezvényét aláírni. Bővebb értesítést az intézet igazgatósága (Kerepesi ut 1. sz. III. em.) készségeggel ad.

Zivatar. Folyó hó 17-én est 8 órákor Apatinban félelmetes zivatar dühöngött. A villám lecsapott Beck Péter istállójába. Az istállóban volt a gazdának 2 lova, melyek a villámcsapás következtében elhullottak. Az istálló másik részén volt jószágunk semmi baja sem történt.

Eljegyzés. Frank József, a Zenta vidéki takerépként könyvelője, eljegyezte Auszlik Zsigmond, a zentai hengermalom igazgatójának leányát, Paulát.

A Weinspitz. Mint utólag értesültünk, a Weinspitz leégését nem a véletlen, nem is a gondatlanság okozta. Levelezőnk ugyanis arról értesít, hogy bosznuból eredő gyújtogatás következtében pusztult el a vendéglő. A közönség azonban nyugodt lehet. Plakátok hirdetik ugyanis városunkban minden utcáson, hogy azért megszakítás nélkül ki lehet járni a Weinspitzre, ezt mondja legalább a vendéglős, igérvén egyuttal, hogy a közönség ezután is a régi jó ellátásban részesül.

Műkedvelői előadás. A monostorszeghi tanuló ifjúság f. hó 18-án az olvasókör könyvtára alapja javára szavalati és színi estélyt rendezett, mely a rendezők, névszerint Fuderer József, Flesch Rezső, Lederer József és Weinberger József urak fáradsatlan buzgalma folytán 20 forint tiszta jövedelmet hozott. Színe került: „Az orri” monológ Peteróttól, melyet Flesch Rezső adott elő ügyesen; továbbá az „Arva fiú” című költeményt Arany Jánosról Weinberger József szavalta zenekísérettel mellett igaz mély érzéssel; „Desperát ur” Gabányi monológiát Lederer József adta elő igen ügyesen; Fuderer József pedig Petőfi „Orli”-jét szavalta meglepő drámai hűvel, mely a közönséget zajos tapsra ragadta. Végül Agai Adolf „Diák kaland”-ját adta elő az apróbb nemzedék, mely ugyancsak az apróbb hallgatóság körében hangos kacsát és tapsot idézett elő. Az előadást tánc fejezte be. Fellíftettek: Jambor Béla 1 frt, Kapetánovits János 1 frt, Bikiczky Tamás 1 frt, Kalesányi Jánosné 50 kr, Lucsits Jakab 50 kr, Farsang Pál 50 kr, Fuderer József 30 kr, Jäger Sándor 25 kr, Lederer József 22 kr, Flesch Izidor 20 kr, Flesch Rezső 15 kr, Raich Márton 10 kr, N. N. 10 kr, N. N. 10 kr. Az olvasókör elnöksége ez uton mond köszönetet az estély rendezőinek és a fellíftetőeknek.

Eljegyzés. Hubert Áron sztanisicsi regálébőlő folyó hó 19-én eljegyezte Rein Netti kisasszonyt, Rein Adolf leányát Sztanisicson.

Vezetett kutyák kóboroltak f. hó 16-án Apatinban. Megmárták: Horn Ferenc esztergályos nejét és Matzházi Frigyes napszámot; gyógykezelésük végett intézkedés tétetett. A kutyákra az irtóháborút kimondták; 40 napi zárlat van elrendelve s minden kóbor kutyát el lesz pusztítva.

Jótékony célú táncmulatság. Bezdánban e hó 19-én jótékony célú táncmulatságot tartottak, összes bevétel 49 frt 4 kr volt, ebből tiszta jövedelem 21 frt 18 kr. Fellíftettek: Özv. Popánka Istvánné 24 kr, Rakovecz Jánosné 20 kr, Róth Mór 50 kr, Mayer János 50 kr, Straub Sándor 10 kr, Loschitz Károly 50 kr, Klein Ignác 50 kr, dr. Fleckenstein Ferenc 50 kr, Jeszszky István 20 kr, N. N. 10 kr, Csirszka Konrád 1 frt, dr. Goldschmidt Dezső 2 frt, Kuzmán Miklós 50 kr, Verkner Mátyas 20 kr, Gubicza Bénu 50 kr, Holpert Simon 50 kr, Gyórfy József 60 kr, Loschitz Dániel 50 kr, N. N. 50 kr, Gombárovcis Ferenc 30 kr, Gröz József 50 kr.

Győztes zombori biciklista. A budapest-pécsi országos nagy, 227-6 kilométeres bicikli távversenyen egy zombori biciklista is győztes lett. Mayer Károly Leó ezüst éremmel lett kintüntetve. A kintüntetett a nagy utat a legnagyobb záporosóben 15 óra alatt tette meg.

Sikerült gyógyítás. Pekánovits Rekin zombori lakosnó hosszabb idő óta hiszterikus beteg volt. Azt képzelte, hogy béka van a gyomrában. Dr. Thim József járárosorvoshoz fordult. Az orvos rögtön felismerte az asszony baját s szuggeszció útján ki is gyógyította. Az orvos ugyanis gyomormosást alkalmazott s egy előre beszerzett békát mutatva az asszonynak, azt szuggesztálta neki, hogy ez a béka tényleg a gyomrából jött elő. Az asszony most egy évben mutatgatta a békát s bajából kigyógyult. Az orvos tapintatos ügyessége hálára kötelezte a páciensét.

Gyilkos kártyázó. O-Kanizsán f. hó 13-án az Orom-földeket haszonbérbe adták. Hazatérőben többen betértek borozni a kanizsai csárdába, hol Vas Pál adorjani koremsáros és Gyulai János tanyai földbirtokos kártyázás közben összeveszttek. A többiek szétválasztották őket, mire Gyulai az udvarba ment. Csakhamar visszavért s a mit sem sejtő Vas Pált bicskával orozva mellbe szúrta. A szúrás a mell jobb felén van, 8 cm. mély s így a kanizsai kórházba szállított sebesült életéhez remény nincs. A gyilkost a külrendőrbiztos elfogta.

Halálós végű verekedés. Mázsics András hírneves verekedő és Sztancsics Gyula borbély legény, szabadkai lakosok, az elmúlt héten szerdán, véletlenül összejöttek Rögits Jakab koremsáros, a hol aztán vígan borozgattak. Borozás közben összeváltakoztak, még pedig annyira, hogy Sztancsics Gyula fölkapott egy élesre fent konyhakést s azt Mázsicsnak markolatig a mellébe döfte, ki nyomban megszünt élni. A tettest elfogták és átadták a kir. ügyészségnek.

Érdekes házasság köttetett folyó hó 22-én a topolyai zsinagógában. Ungár Lajos ó-moroviciai nagybirtokos mintegy 20 év előtt megnőtött. Fialtal feleségétől azonban törvényesen elvált. Az elválás óta keres 13 év mult el s Ungár Lajosban az elvált felesége iránti szerelme újból fellobbant. Egyet gondolt s jegyet váltott előbbi nevével s most hymen rózsafüzérével újból összeláncolta őket dr. Goldfahn rabbi.

Művészet és irodalom.

A „Vasárnapi Ujság” augusztus 19-iki száma 25 képpel jelent meg, melyek a Nagybányán tartott bányász-kongresszus és a miniszterelnök ottani látogatása alkalmából mind Nagybányára és vidékére vonatkoznak, s részben eredeti fényképek, részben a „Vasárnapi Ujság” kiküldött rajzoló művészeinek felvételei után készülttek. Egy nagyobb közlemény sok kép kíséretében Nagybányát és környékét ismerteti. — „Nagybánya történetét” Schönher Gyula írta meg, s ismét külön cikk foglalkozik Nagybánya nevezetes régi építészeti emlékeivel, a Szent István toronyral. — E szám egyéb közleményei: „A Gerjenes kincse”. Elbeszélések. Györkönyi Károlytól, továbbá „A fészek”. Souvestre Emil költeménye; fordította Rácz Mihály. — „Az esőfa”. — „A leMBERGI KIÁLLITÁS”. (Képpel). — „A magyarok Lembergben”. Erdélyi Zoltántól. — „A rabszolgaság idejéből”. Irta Tolsztoj Leó. (Oroszból). — „Irodalom és művészet”, „Közintézetek és egyletek”, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg, stb. rendes rovatok. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 2 frt, a „Politikai Újdonságok”-kal együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem-utca 4 szám). Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap” legolcsóbb újság, a magyar nép számára, félévre csak 1 frt 20 kr.

Hódságról.

Hódság, 1894. aug. 14.

Azt mondják, hogy Hódság a világ közepe. Ezt természetesen Hódsághon mondják. Ha a hódságiak Karavukován laknának és a karavukovaiak (összes krokodilusokkal együtt) Hódsághon, akkor persze Karavukova lenne a világ közepe. Minthogy pedig én már sokszor voltam Hódsághon, de még sosem jutott eszembe megnézni a világ közepét, — ergo egyszerűen nem hittem el. Hanem kijelentettem, hogy erről legközelebb személyes tapasztalataim útján fogom saját magamat meggyőzni és — megváltottam a vasuti jegyet a világ állítólagos közepe felé vezető útra. Gombosnál már a hódságiak kocsija várt bennünket (mert még három szakértővel utaztam) és neki indultunk a korszakot alkotó fölfűző útra.

Bogojeván meggyőződöttünk arról, hogy ott sosem volt a világ közepe és nem is lesz egyhamar (nyilván addig, a mig Hódságh Kartagó sorsára nem jut). Karavukován a még megszelídítetlen krokodilusoktól való félelmünkben beleburkolódtunk a porköppöngyünkbe, annyira, hogy egyáltalán nem láthattuk, vajjon netán ott van-e az a híres pontja ennek a nagy mindenségnek. (A kocsifűlésbeli szomszédom a lyukas porköppöngyegjén át kipillantott ugyan, de ő sem látott egyebet, mint egy kis karavukovai bennszülött gyereket, amint az ünneplő kiskapu lépcsőjén ette egy tányérból az aludt tejet; mellette egy szelídített kölyökkrokodilus kiskutyamódra nyalogatta, hol a képét a gyerekeknek, hol meg az aludtjees tányérját.)

Mikor pedig eljutottunk már — ősi szokás szerint — legelőre kötelezőnk volt — szerint — hozzálatni a terítőtásaihoz. Jó Xaver bátyánk „ősi szokás” hiányt ne szorított. De hát addig ősiszokos alkonyodott, a mikor megtehtünk egyebet? — folytatólagos hódsági szereplést.

A folytatás a nagykorú hol azonban már színjáték emert az ottani szépek, megáldoztak.

Előadás után Terpsziasasszony vette át a világ állítólagos közepe és mi zomboriak úgy jártuk, a mint ő fu... a kulai Ferkóék buzták. Megdözsztünk megtehtünk volna, az est története.

Maga az az intenció, a a műkedvelői előadás rendezés és dícséretremelő. A tisztaság és létesítendő „Tanítók társasága” ezel szép példát adott az erény megéneken. Kivánatos volt, a többi községek intenciót a hazafias ügyet.

Az előadás énekekkel kezdődött, énekekkel a Kreutzdalát. Mindjárt ez az első szám. Nem várt precizitással és számra bár kicsi, de la dalárda.

Az ének után Rauscher egy klasszikus darabot. Hogy tőkélyleg játszott, azt fénvetapszivar, mely játékat megtehtünk.

A sűrű tapsvihár elhatártartottak. A pauza után szünet. „Nézd meg az anyját” című darabot is.

A ki ezt a darabot ismételték, az eljátszása mennyi ügyességet igényel, olyan székelt is erősen próbára tette, hogy a hódsági műkedvelők játszótták el, hanem igen közönségnek hamisítatlan énekarjuk ezzel mondani, hogy tettek, hanem csak azt, a a től elvárhat az ember, az a mindegyike igen jól tudta elég rutin s ügyesen, ritkanehez feladatnak. Egy látzóóket s ez az erős hitük, b is hozta gyümölcsöt. A t előadásról, a legteljesebb konstatalnunk.

A darabban négy nőket előadták: Trischler Pá Mariska k. a. (Edit), Hrubó és Trischler Paula k. a. (L kintinó jó műkedvelő. Nemestanulták a szerepeiket, ma S a mikor azt mondjuk, hogy Mariska kisasszonyok nívona álló játéku által, meiből abszolúte semmit se szerepet töltöttek be, a a koruknak és a temperam megis kielégítette, sőt talu kozását. A többi műkedve kik, hogy ezt a két nehez szerepeket eljátszani bizony.

A férfi szereplők Schumacher Dezső játéka adta a Lajos szerepét. (Viski Albert) és Kubeschák ki szerepeiket nem vá Antal (Szeredi Alfréd) játéka.

Az előadást dr. Szabó farsága és rendezői szak hozzá az est sikeréhez.

Az előadás után a el Hubert k. Magyar Király kísérőnek bizonyultak. A illeti, erre nézve megjegy karmester Branderker 15 ó karmesteri ügyességének.

Az előadás után tánc haragszó sem vetett vé számú idegenek kiváltelligenciája.

Anyagi tekintetben a a mennyiben a bevétel Felíftettek: Amon rauer József (Kalocsa) 1 frt, dr. Hannig György 1 frt, Miklós (Hódság) 1 frt, Lovassy Ödön (Pivnica) 1 Ujfalú 1 frt, Nopper Fere frt, Rausch Antal (Hódság) 1 frt, Sánta A Scultély Jenő (Hódság) 1 frt, Hauszwirth Antal (Hódság) 1 frt, dr. Szabó István (Hódság) 1 frt, Trischler Xav. Ferenc (Hódság) 1 frt, Vallach J.

Szerkesztő u

Másnap reggel megint replésünket, hol az éjjel és egyre járta a Zombor „szipaj Gyóko!” Ergó nem értem rá meggyőződni arról a világ közepe. Hanem az ott van!

Ugyebár ön is elhisz

Mikor pedig eljutottunk utunk végső pontjára, akkor már — ősi szokás szerint — kivoltunk fárada s így legelső kötelességünk volt — persze ismét ősi szokás szerint — hozzálátni a terített asztal áldásainak fogyasztásához. Jó Xavér bátyánk gondoskodott róla, hogy az „ősi szokás“ hiányt ne szenvedjen.

De hát addig ősiszokásokodtunk, míg végre ránk alkonyodott, a mikor meg már megint csak — mit tehetünk egyebet? — folytatnunk kellett a megkezdett hódásági szereplést.

A folytatás a nagykosma nagytermében folyt, a hol azonban már színjáték élvezetében is részesültünk, mert az ottani szépek, meg ezek tisztelői Tháliának áldoztak.

Előadás után Terpszichore jól ismert muzsikasasszony vette át a világ állítólagos közepének a kormányzását és mi zomboriak is hűséges alattvalójaként úgy jártuk, a mint ő fu... akarom mondani, a mint a kulai Ferkéék buzgák. Mielőtt pedig nagybecsű fölfüzdésünket megtettük volna, hadd álljon itt pár sorban az est története.

Maga az az intenció, a mely a hódásági ifjúságot a műkedvelői előadás rendezésében vezérelte, igen szép és dicsegetéreméltó. A tiszta jóvedelmet ugyanis a Kalocsán létesítendő „Tanítók háza“-nak szánták. Hódáság ezzel szép példát adott az egész környéknek, sőt az egész megyének. Kívánatos volna, ha az ő példájukon buzdulva, a többi községek intelligens elemei is felkarolnák ezt a hazafias ügyet.

Az előadás énekekkel kezdődött. A hódásági ifjúsági énekkar énekelt el Krentzer K. „Vasárnapi regg“ c. dalát. Mindjárt ez az első szám meglepte a közönséget. Nem várt precizitással és megfelelő összhanggal énekelt a számára bár kicsi, de hangra nézve jól konzervált dalárda.

Az ének után Rausch Irén kisasszony zongorázott egy klasszikus darabot. Hogy a kisasszony milyen művészi tökélyvel játszott, azt fényesen igazolja az a frenetikus tapsvihár, mely játékát megismételtette.

A sűrű tapsvihár elhangzása után egy kis pauzát tartottak. A pauza után szinre került Berczik Árpád „Nézd meg az anyját“ című három felvonásos vígjátéka.

A ki ezt a darabot ismeri, az tudhatja csak, hogy annak eljátszása mennyi fáradságot, szorgalmat és ügyességet igényel, olyan darabot, a mely a jó színészeket is erősen próbára teszi. Annál meglegőbb tehát, hogy a hódásági műkedvelők nemcsak türethetően játszottak el, hanem igenis úgy adták elő, hogy a közönségnek hamisítatlan élvezetet nyújtottak. Nem azt akarjuk ezzel mondani, hogy talán a színészekben is tul tettek, hanem csak azt, a mit ügyes és jó műkedvelők-től elvárhat az ember, azt mind megtették. A szereplők mindegyike igen jól tudta szerepét; játékkukban volt elég rutin s ügyesen, ritka összhanggal feleltek meg a nehéz feladatnak. Ugy látszik önértetes ambíció vezérelte őket s ez az erős hitük, bizalmuk és fáradságuk meg is hozta gyümölcseit. Általános kritikát mondva az előadásról, a legteljesebb elismerés hangján kell a sikert konstataálnunk.

A darabban négy női szerep van; ezen szerepeket előadták: Trischler Fáni k. a. (Leontin), Schverer Mariska k. a. (Edit), Hrubányi Mariska k. a. (Homokiné) és Trischler Paula k. a. (Iza). Mind a négy kisasszony kitűnő jó műkedvelő. Nemcsak betanulták, hanem meg is tanulták a szerepeiket, más szóval igen jól alakították. S a mikor azt mondjuk, hogy Trischler Paula és Schverer Mariska kisasszonyok különösen kitűntek színészi nívóan álló játékkuk által, a másik két kisasszony érdemeiből abszolúte semmit sem akarunk levonni. Ok olyan szerepet töltöttek be, a mely nem annyira megfelelő koruknak és a temperamentumuknak s alakításuk azért mégis kielégítette, sőt talán felülmúlta a közönség várakozását. A többi műkedvelők köszönettel tartoznak nekik, hogy ezt a két nehéz szerepet elvállalták, a mely szerepeket eljátszani bizony épen nem könnyű dolog volt.

A férfi szereplők közül legtrütirozottabb volt Schumacher Dezső játéka, a ki meglepő könnyedséggel adta a Lajos szerepét. Mellette Lescheditzky János (Viski Albert) és Kubesch József (Téssy Tamás) dolgoztak ki szerepeiket nem várt ügyességgel. Lesmeiszter Antal (Szeredi Alfréd) játéka szintén elég jó volt.

Az előadást dr. Szabó József rendezte, a kinek fáradsága és rendezői szakavatottsága első sorban járult hozzá az est sikeréhez.

Az előadás után a hódásági énekkar énekelt még el Hubert K. Magyar Király-indulóját zenekísérettel mellet.

Az énekkar jól énekelt, a blozerok pedig nagyon jó kísérőknek bizonyultak. Ami különben az énekszámokat illeti, erre nézve megjegyezzük, hogy az énekkarnak karmestere Brandecker István volt s a precíz ének az ő karmesteri ügyességének köszönhető.

Az előadás után tánc volt, a melynek még a reggeli barangszo sem vetett végett. Ott volt a meglehetősen számú idegeneken kívül Hódáság község egész intelligenciája.

Anyagi tekintetben is igen jól sikerült a mulatság, a mennyiben a bevétel jóval meghaladta a 100 frtot.

Felülfizettek: Amon Vilmos (Koloszvár) 1 frt, Berauer József (Kalocsa) 1 frt, Goldfahn L. (Zombor) 1 frt, dr. Hannig György (Vajszka) 1 frt, dr. Hofbauer Miklós (Hódáság) 1 frt, Korény Béla (Hódáság) 1 frt, Lovassy Ödön (Pivnica) 1 frt, Mladoniczky Vince (Bács-Ujfalú) 1 frt, Nopper Ferenc (Hódáság) 1 frt, N. N. 1 frt, Rausch Antal (Hódáság) 2 frt, Rausch Irénke k. a. (Hódáság) 1 frt, Sánta Aranka k. a. (Bács) 3 frt, dr. Scultéty Jenő (Hódáság) 2 frt, Schuch Gyula (Verbász) 1 frt, Hauszvirth Antal (Hódáság) 1 frt, Stelezer András (Hódáság) 1 frt, dr. Szabó József (Hódáság) 1 frt, Szendy István (Hódáság) 1 frt, Tripolszky Béla (Vajszka) 1 frt, Trischler Xav. Ferenc (Hódáság) 1 frt, Turman Lajos (Hódáság) 1 frt, Vallach János 4 frt.

Szerkesztő ur!

Másnap reggel megint ott kezdttük hódásági szereplésünket, hol az éjjel elhagytuk (a fehér asztalnál) és egyre járta a Zomborból oda importált jelszó, hogy „szipáj Gyókö!“ Ergó nem értem rá, egyáltalán nem értem rá meggyőződni arról, hogy csakugyan ott van-e a világ közepe. Hanem azért most már elhiszem, hogy ott van!

Ugyebár ön is elhiszi szerkesztő uram.

Fürdői levél.

Gleichenberg, 1894. augusztus 19.

Tekintetes szerkesztő ur! A Bácska egyik számában már olvastam egy közleményt egy gleichenbergi kirándulásról, azonban a t. közönség még abból nem alkothat magának fogalmat Gleichenberg egyéb viszonyairól s így bátorodom én is némi tájékozásul a következőket közölni.

Gleichenberg 300 méternyi magasságban a tenger színe fölött, a magas fekvésű gleichenbergi kúp déli alján fekszik. Ezen kúp csúcsát képezi azon kis vulkánikus hegységnek, mely 10 mérföldnyire fekszik a stájer magas hegyégtől és mely Közép-Stájerországnak balmos vidékén, a magyar határszélén emelkedvén, a gyógyhelyet zord északi légáramlatoktól védi. A vidék tájképe tehát nem zord, hanem gazdag növényzettel fűdött gyönyörű táj, melynek szépsége különösen az egyesével felmerülő hegyek által tűnik ki. E fekvésnek megfelelő éghajlati viszonyok jellemzők különösen az állandóság és enyheség tekintetében és a magas hegység izgató levegőjével ellentétben, csillapító hatásuk, főképen az ingerült légzési szervekre. Egészségi szempontból a gyógyhely fekvése annyiban is kedvező, mivelhogy 90 méterrel magasabb fekvésű szobából ellátott villa egy nagy közös parkban van szétszórva s így bőven élvezheti a vendég ama gyönyörű vidéknek üdítő levegőjét.

Az égalj enyhe, dél szubalpesi, mérsékeltlen nedves és kellemesen meleg. Kiténik különösen ama rögtöni hóvaltozatok hiánya által, melyek a magas hegység alpesi klímá sajtáságai. A zord szelek ellen biztos védelmet nyújt a dél felé nyitott völgyet magában foglaló fekvése. A völgy kelet és nyugatról közepmagasságú hegyláncok, északról pedig egy magasabb hegylánc által van elzárva. A meteorológiai észlelő állomás naponkénti távirati összeköttetésben áll a bécsi és kir. meteorológiai és földleleljességi központi intézettel; a közlött észlelések minden változatai, egy a világban előforduló nevezetesebb esetekről táviratok az igazgatóság által kifüggesztettek.

Forrásai: a Constantin-forrás, Emma-forrás, Johanniskut Klausner-acélförrás, melyek a fürdőhelyiség központja felé vannak kanalizálva s azok vizei a közönségnek reggeli 6 órától esti 6 óráig kiszolgáltatnak. Kecsesavó, kefir és tej különféle tejgazdánál kaphatók egész napon át. A közönség kényelmére a fürdőigazgatóság telénistállót építtetett a sétány végén, ahol a vendégek frissen fejt tehenéteket kaphatnak.

A melegfürdőház 44 kabinból áll 55 káddal. Fürdők a következők: édesvízfürdők, egyszerű ásványfürdők, szénavas fürdők, habzó fürdők, caloristorok. Mindezen fürdőkhez igen gyakran szokás orvosi rendelések szerint frissen készített fenyő-kivonatot, malátafőzetet, korpát vagy kőstőt is hozzáadni, van továbbá hidegvíz gyógy mód intézete is.

Gleichenbergnek vannak fenyőgöz és poralaku forrásüledék belégzésére szolgáló termei is.

A gyógyhely egy pneumatikai kamarával és egy nagy légzési készülékkel rendelkezik. Orvosa a gyógyhelynek 13 van. Van a fürdőhelynek 21 sétahelye és 8 kiránduló helye, melyek szebbnél szebb vidéket tünnetnek élénk.

A legkiválóbb s legszebb kilátású kirándulási helyet a legmagasabb hegy az ugynevezett gleichenbergi Kogel képezi, ahol különböző távcsövekkel ellátni Gráciig, hol a magas stájer alperek remek képe tárul élénk, látni a köszegi hegyeket, átlátni Gleichenberg egész képét, számos fellegvárt, falut s szebbnél szebb hegyláncolatokat.

Szórakozás tekintetében is gondoskodva van a közönségről. Van Gleichenbergben zenekar, mely 30 tagból áll s naponként kétszer hangversenyt; színház, mely csütörtök és szombatot kivéve előadásokat tart; reunion (tánmulatság), mely minden szombaton tartatik; olvasóterem, zongoraterem s társalgási szalonnal bir. Azonkívül ugyszólván mindennap van valami vidéki cigányzene, katonazene, daltársulat s egyéb szórakoztató mulatság s tombola is betenként. Szóval az időt itt nagyon kellemesen lehet eltölteni, különösen, ha többen szövetkeznek, vagy ismerősök vannak együtt. A kávéházakban s vendéglőkben több helyen csinos leánykák szolgálnak ki, s természetes, a fiatalság ezen helyeket különös előszeretettel keresi fel.

I. Ferenc József dicsőségesen uralkodó királyunk születésnapját Gleichenbergben is méltó módon megünnepelték.

Az előző napon a fürdő-igazgatóság délután hangversenyt s tombolajátékot rendezett. Este s másnap reggel a villák s egyéb épületek kivétel nélkül zászlókkal fel voltak díszítve és pedig ott lebegett az uralkodóház, a magyar s osztrák zászló. Számos épületen s az igazgatóság tulajdonát képező épületeken is kivétel nélkül legnagyobb elismerésünkre ott lebegett mind a három zászló.

Esti 8 órákor az ugynevezett „Kurhaus“ előtti terek fényárban usztak, amennyiben ott megszámlálhatlan mennyiségű lampionok, fáklyák s lámpák terjesztették a fényárt, s a virág csoportozatokban pedig mindenütt görög tűz lángolt. A 30 tagból álló zenekar pedig a pavillonban zenélt. Esti 9 órákor fáklyásmenet rendeztetett az idetartozó vidéki veteránus-egylet által, mely egylet tagjai csupa agg egyenruhás emberekből áll. A fáklyásmenet a veteránus-egyletet kitűnő zenéjével a főtérről elindult s a herceg Turn Taxis, s a gróf Wickelburgi kastélyok előtt elvonult.

A hegyekben mindenütt lövések dördültek el s a morajszerű visszhang a hegyekben az ünnepélyt még impozansabbá tette. Ez alatt pedig a Kurhaus előtti szép téren, a honnét a messze elterülő völgyeklatnába s a hegy csoportozatokba remek kilátás nyílik, tüzijáték rendeztetett, mely a felhős eget gyönyörűen megvilágította. Másnap, azaz 18-án a hegycsúcson fekvő templomban fényes isteni tisztelet volt. A templomot az itt időző főúri családok és méltóságok s az összes hivatalos személyetek s a közönség zsufozásig megtöltötte. Reggel s délelőn hangverseny volt.

Este 8 órai kezdettel pedig „Kaiser Reunion“ (tánmulatság) volt a Kurhausban. A terem pazar fényvel ki volt világítva s ott láttuk öfelsége s Erzsébet királyné szép mellszobrát gyönyörű virág csoportozatok között kivilágítva. A terem egyébként is már remek s pazar fényvel ki volt világítva s díszítve. A falakon pedig ott láttuk gyönyörű díszletek között a magyar

koronát is nemzeti lobogókkal ékítve. Fél 9-kor gyülekezett az előkelő közönség fényes toalettokban, kit az ajtó előtt álló teremőr becsajtott be. A mulatságon részt vett a gróf Wickelburg, gróf Trautmansdorf és gróf Bittingen család is, akiknek részére a teremben külön helyek voltak rezerválva. A mulatság természetesen fényesen sikerült. Láttunk az egyéb szép toalettok között gyönyörű nemzeti kosztimeket is, mert tudvalevőleg a közönség itt a világ messze eső részéből özőnlük ide.

A zene a teremben levő magas erkélyről húzta a talp alá valókat s közte a magyar ropegős csárdást is, melyet nagy lelkesedéssel táncoltak a magyarok, mert azt a németek s egyéb nemzetiségek nem értik s így csak bámulták. A csárdásban a többek között egy zombori menyecske is kitétt magát, de meg is újratuk! — Az igazán jól sikerült mulatság sokáig kedves emléktünkben fog maradni.

Bácskay Béla.

Naptár.

Augusztus.

Havi és beti nap	Katholik naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
24 Pént.	Bertalan	Bertalan	12 Phocius
25 Szom.	Lajos király	Lajos	13 Maximus
26 Vas.	G 15 Samu	G 14 Samu	14 B 10 Mich.
27 Hétfő	Kalaz. József	Gebhard	15 N. B. Assz.
28 Kedd	Ágoston e. a.	Ágoston	16 Diomid

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd
Laptulajdonos és kiadó
BITTERMANN ÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Fichtl Károly, gépész és mechanikus

ZOMBOR, Fehér hajó szálloda bérloje.

PUCH JÁNOS és TÁRSA Órák, styria-kerékpárok, HILLMAN, HERBERT és COOPER Coventry (Angolország) 20—10
premier-kerékpárok képviselője.

Valódi angol, francia és német kerékpárok nagy raktára.

Dús választék! Olcsó árak! Legkitűnőbb minőség!

Ajánlja magát egyuttal mint szakmechanikus házi és szoba-telegráfok, távbeszélők (telefon), villámhárítók és hasonló mechanikai munkák végzésére.

Kerékpár- és varrógép-javításokat a legelőnyösebb és jutányosabb árakon eszközöl.

Arjegyzők kívánatra ingyen.

8572. sz.

tkvi 1894.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Jездimirovics Sztana férj. Zarits Misoné végrehajthatónak Risztin Mladen végrehajtható szennvedő elleni 30 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtható ügyében a zombori kir. törvényszék (az apatini kir. járásbíró) területén levő, Bresztovác község határában fekvő, a bresztováci 784. sz. tjkben foglal és Risztin Mladen nevén álló 351. hr. 223 □ öl térnagságú szőlő beltelekre 74 frt, a 353. hr. 754. ö. i. sz. ház, udvar és kertre 400 frt és a 352/1 hr. sz. kertre nézve a C. 1. alatt Zarits Agra özvegy Risztin Gyukáné javára bekebelezett özvegyi haszonélvezeti jog épentartása mellett 30 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1894. éri szeptember hó 7-ik napján délelőtti 10 órákor Bresztovác község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul is eladotni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881 ik évi LX ik t. c. 42 ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óradékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1894. évi június hó 25-én.

A zombori kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Sztjokvits bíró helyettes:

Hettesheimer,

kir. trrszéki bíró.

Pályázat.

A zombori kertületi betegsegélyző pénztárnál leköszönés folytán üresedésben levő pénztárnoki, ellenőri és egy irodatiszti állás pályázat útján töltetik be.

Felhívtnak mindazok, kik ezen állások egyikét elnyerni óhajtják, hogy kérvényüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket **folyo évi szeptember hó 1-éig** bezárólag alulirt igazg. elnök úrnál benyújtsák el ne mulasszák, mert a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

A választás szeptember 2-án fog megejtetni. A pénztárnok javadalmazása évi 600 frt, az ellenőr évi 500 frt, az irodatiszta pedig évi 360 frtban állapított meg, mely havi előleges részletekben fizetik ki.

A pénztárnok, valamint ellenőr tartozik megválasztása esetén 600 illetve 500 frt biztosítékot készpénzben vagy a törvényben megjelölt óvadékképes papírban a pénztárnál letétbe helyezni.

Az ügymenetre vonatkozó értesítés a pénztár hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt, vagy alulirt igazg. elnök úrnál nyerhető.

Zombor, 1894. évi augusztus hó 19-én.

Krizmanits Imre,
elnök.

2-1

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye Alsó-Kovil községében üresedésbe jött s 220 frt évi fizetéssel javadalmazott községi rendőri állásra ezennel pályázat hirdettetik.

Felhívtnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy kérvényeiket **folyo évi szeptember hó 5-éig** alulirt elljárósnál nyújtsák be.

Pályázók a kérvényben igazolni tartoznak:

1. hogy magyar honpolgárok;
2. végzettségüknek megfeleltek, 24-ik életévüket betöltötték, a 60-at pedig el nem érték;
3. feddhetlen erkölcsű és teljesen rovatlan előéletűek;
4. teljesen egészségesek;
5. hogy a községben divó szerb nyelvet bírják.

Kelt Alsó-Kovilon, 1894. évi augusztus hó 19-én.

Kovácsévits Emil, **Mihajlovits Pál,**
jegyző. bíró.

Eladó birtok.

Pest megyében, vasúti állomástól ¼ órányira fekvő, körülbelül 850 hold birtok, rozstermelésre alkalmas, továbbá igen jó legelő és kaszáló részekből álló, egy tagban levő birtok, igen olcsó áron, szabad kézből eladó.

Cím a kiadóhivatalban. 3-2

6135. sz. 1894.

Pályázati hirdetmény.

Cserevka községben megüresedett és 365 frt előleges havi részletekben kiszolgáltatandó készpénzfizetéssel javadalmazott községi adóvégrehajtói állás betöltésére pályázatot hirdetek és a pályázni kívánókat felhívom, hogy szabályrendelet szerinti felszerelt, eddigi netáni alkalmaztatásukat és nyelvismereteiket is igazoló pályázati kérvényeiket hozzám f. évi szeptember hó 5-ig benyújtsák.

Kulán, 1894. évi augusztus hó 11-én.

Dr. Molnár Károly,
főszolgabíró.

3-3

Egy vagy két izraelita fiu teljes ellátással elvállaltatik. Kereskedelmi iskolát látogató tanítást is kaphat ugyanott. Lakás: bezdáni ut 102. házszám. 3-2

6613. szám.
pol. 1894.

Hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék közhírré teszi, miszerint folyamodó öz. Geyer Péterné szül. Schmidt Rozália és Geyer Henrik, a néhai Geyer Péter cserevka-i volt lakos örökhagyó után az örökség tárgyát képező s a cserevka-i 268. 7. I. 1. rsz. 299. hr. sz. a., valamint a 435. sz. tjkvben és végre az 1136. sz. tjkvben foglalt ingatlanokra nézve a tulajdonjogok bekebelezését kérték, minelfogva az 1868. LIV. t. c. 580. §-a értelmében felhívtnak mindazok, akik a fent megjelölt ingatlanokra netán örökösi joggal bírnak, hogy e hirdetménynek a hivatalos lapban lett közzétételétől számított 45 nap alatt igényüket e kir. törvényszéknek bejelenteni el ne mulasszák, mert ellenes esetben a fentebb megjelölt ingatlanokra a tulajdonjogok bekebelezése a fentnevezett örökösök javára el fog rendeltetni.

Kelt Zomborban, 1894. évi július hó 5-ik napján.

Molnár, **Szondy Mátyás,**
jegyző. kir. trszéki elnökhelyettes.

Arlejtési hirdetmény.

Apatin község elöljárói által ezennel közhírré tétetik, miszerint a nagyméltóságú magy. kir. igazságügyi miniszteriumnak 25978. és 31876 1894. számú magas rendeletével az apatini kir. járásbírósnak telexkönyvi hatósággal leendő felruházása, valamint a járásbírósnak épületnek átalakítása és új épületeknek felállítására a legkegyelmesebben engedélyeztetvén, ennek következtében a 7284 frt 75 krral előirányozott közműves és ács-munka, nemkülönben a 984 frt 80 krral előirányozott asztalos, kárpitos és lakatos munkálatoknak arlejtés útján való biztosítására, az arlejtés **f. évi augusztus hó 26-ik napjának délelőtt 9 órája** Apatin községbáza tanácsstermében kitűzetik, mely arlejtésre a versenyzők azzal hivatalnak meg, miszerint az arlejtésre a kikialtási árnak megfelelő 10% bántópenzt magunkkal hozzanak.

Az arlejtési feltételek az építkezési tervzet és részleges költségirányzat a községi jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Apatinban, 1894. augusztus hó 12-én.

Jellmann József, **Ifj. Mayer János,**
jegyző. 2-2 bíró.

3405. szám.
kig. 1894.

Arlejtési hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye alispáni hivatalának f. évi július 7-én 16632 alisp. 1894. szám alatt kelt rendeletével a bajai szolgabírói járáshoz tartozó Csataalja községében iskola és tanítói lakás újonnan leendő felépítése elrendeltvén, ennek biztosítása céljából az arlejtés Csataalja községbáznál **1894. évi augusztus hó 30-ik napján d. e. 8 órákor** megtartatni fog.

A kikialtási ár 7000 frt oszt. értékben. Az arlejtési feltételek s egyéb műszaki okmányok a bajai szolgabírói hivatalnál betekintheők.

Baján, 1894. évi augusztus hó 21-én.

Latinovits Gyula,
főszolgabíró.

3233. sz. 1894.

Pályázati hirdetmény.

Kunbaja községben megüresedett s 300 frt évi javadalmazással egybekötött községi írnoki állás **folyo évi szeptember 3-ik napján d. e. 10 órákor** fog Kunbaján a községbáznál választás útján betöltetni.

Felhívtnak pályázni kívánók, hogy életkorukat, erkölcsi viseletüket s a vármegyei törvényhatósági bizottság által 6/közgy. 1887. sz. alatt alkotott szabályrendelet 9. §-ában előirt képesítést igazoló okmányokkal felszerelendő kérvényüket a választást megelőző napig alulírott nál nyújtsák be.

Almás, 1894. évi augusztus 14-én.

Deák Zsigmond,
főszolgabíró.

3-3

Keil Alajos-féle

Padlózat-fénymáz
(Glasur)

Arany-fénymáz

Viaszk-kenőcs

Heindlhofer Róbertnél Zomborban.

legkötőbb mázoló-szer pulva padló számára. 1 nagy palack ára 1 frt 35 kr., 1 kis palack ára 68 kr.

képeknek stb. bevaranyozására. Egy kis palack ára 20 kr.

legjobb és legkegyelmesebb beeresztő-szer kemény padló számára. Egy község ára 60 kr.

Mindenkor kapható: 12-3

5608. sz. 1894.

Pályázati hirdetmény.

Kucura községében megüresedett és 300 frt készpénzfizetés és teljes egyenruházattal javadalmazott községi gyalogrendőri állás betöltésére pályázatot hirdetek és a pályázni kívánókat felhívom, hogy szabályrendelet szerinti felszerelt, ezenfelül eddigi netáni alkalmaztatásukat és nyelvismereteiket is igazoló pályázati kérvényeiket hozzám **f. évi szeptember hó 10-ig** benyújtsák.

Kula, 1894. évi augusztus hó 11-én.

Dr. Molnár Károly,
főszolgabíró.

2-2

Zombor. Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájából.

1080. sz. 1894.

Árverési hirdetmény.

Mely szerint Kolluth községe által ezennel közhírré tétetik, hogy a község tulajdonát képező Kigyós és réti vadászati-jog **1894. évi szeptember hó 2-án d. u. 3 órákor**, nyilvános szóbeli árverés útján, 6 egymásután következő évre, a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe adatni fog.

Kikialtási ár 25 frt.

Az árverési feltételek, Kolluth községi jegyzői irodában, a hivatalos órák alatt betekintheők.

Kolluthon, 1894. évi augusztus hó 13-án.

Zimmermann György, **Weber György,**
jegyző. 3-3 bíró.

Bűn!

Százaszoros bünt követ el önmaga ellen
ki az általam feltalált

fogszivarka, kölnyvízfürdő-párna s nátha-burnótból házát el nem látja.

Mind a három szer bámulatos.

A fogszivarka 3, a nátha-burnót 2 másodperc és a fürdőpárna 30 pernyi használata után **ujja születve, minden kintől meg szabadul a beteg.**

Egy doboz fogszivarka ára 1 frt. Öt doboz bérmentve 4 frt.

Egy fürdőpárna 50 kr.

Egy doboz nátha-burnót 50 kr.

Egy egész garnitúra 5-5 darabban bérmentve 8 frt.

Kapható postautalványozás vagy utánvéttel mellett a feltaláló címén:

Paul László úrnál

Szántován (Bács-Bodrogh megye).

Orvosok és gyógyszerészek árleengedésben részeseitve!

9789. sz.
tan. 1894.

Hirdetmény.

Szabadka szab. kir. város tanácsa részéről közhírré tétetik, hogy a város tulajdonához tartozó bajmoki nagykorcsma a törv. közgyűlés 108831. 891. sz. határozata alapján örök áron tulajdoni joggal a helyszínen, Bajmokon f. évi **augusztus hó 30-án d. u. 3 órákor** nyilvános árverés útján az alábbi feltételek mellett fog eladatni.

Kikialtási ár 10,000 frt.

Bánatpénz a kikialtási ár 10%-a készpénz, avagy óvadékképes értékpapír, mely az utolsó részletbe fog betudatni.

Az árverés vevőre nézve azonnal, a város közönségére nézve pedig a miniszteri jóváhagyás után válik jogérvényessé és kötelezővé.

A vételár 20%-a a miniszteri jóváhagyás után azonnal, a hátramaradt vételár pedig 9 év alatt, mindenkor január hó 1-én egyenlő részletekben 6% késedelmi kamatok kikötésével fizetendő.

Az átíratási és százaléki költségek egyedül vevőt illetik.

Az ingatlanok vevőre a vételár teljes lefizetése után fognak telexkönyvileg átíratni. Nem fizetés esetén a város jogosítva van a megvett telket és házat a vevő kárára és veszélyére újból elárverezni, mely esetben a vételár és költségek leszámítása után fenmaradandó összeg fog csak a vevőnek visszaadatni.

Szabadkán, 1894. évi augusztus hó 5-én.

3-3

A városi tanács.

Földbirtok eladás.

Gróf Teleki Józsefnek ömeltősága bács-almási uradalmahoz tartozó alább megnevezett részben épületekkel ellátott külön álló birtoktek, akár egy tagban, akár percellázott 5 vagy 10 láncos (1 lánc 2000 □ öl) részletekben eladók. Az eladás megfelelő bánatpénzzel ellátott írásos zárt ajánlat útján történik, esetleg 5 évi törlesztésre.

Megtekintés után bővebb értesítést ad Bács-Almásy urad. intező, hova az írásos zárt ajánlatok **folyo évi szeptember hó 25-ig** benyújthatók.

Bács-Almás nagyközség a szabadka-bajai vasutvonal mentén van, — posta és távirda helyben.

Eladás alá jelölt részek:

Szabadkai határban	205 lánc	1371 □ öl	} fekete szántóföld
Kelebiai	16 "	825 "	
"	12 "	1400 "	} homok, szántó, legelő és kaszáló.
Kunbajai határban	609 "	764 "	
"	12 "	128 "	} 3-1
"	29 "	613 "	
Almás	3 "	829 "	
"	164 "	764 "	

XVII évfoly

ELŐFIZETÉS:
Egész évre 6 ft.
Fel évre 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50

A lap szellemi re...
illető küldemények...
szerkesztőnek anyagi...
a lap tulajdonosnak...
dendők.

Egyes szám ára 10 kr

A valutarendez

Miután Plener osztrák már visszatért szabadságra is véglegesen fog dönteni forintnyi 4%-os osztrák földön leendő kibocsátás mint a valutarendezésre vonatkozó, a Rothschild-veleleknél, a Rothschild-veleleknél, és azt az előbbi gyakorlat a Rothschild-csoportnál, egy részesei hányama bankintézetek, voltak a valutarendezésre vábbi száz millió 4%-os kibocsátása nélkülözhetetlenéhez. Továbbá az elvállalt egyenes kötelezések pénzügyi művelet, a megalakított Plener pénzügyi melyek abban minél nagyobb legalább 100 millió arany mostani aranykészletét, jut az osztrák kormányhoz hozzájárulhat az államháztartás, melyet a kormány az érmereszerződés a monarchia állapít. A magyar pénzügyi oly jelentékeny aranykészlet nemcsak az államjegyek magyar kvóta van fedezet tekintélyes aranykészlet birtokában. Ezért az irán, hogy az osztrák kormány használni a nemzetközrendkívül kedvező helyzetnek a legrövidebb idő végéig. Az osztrák kormány kötelességet teljesíteni, tőle követelni is lehet. bebizonyítható nagy károreliára.

Tagadhatatlan tény teljes bizonyossággal és ha az osztrák kormány beszerezte. Mig ez az által okozott veszteségek melyek egyáltalán nem miniszterium korábbi utban fizetendő kamatok

A „BÁCSIK

E néma tőr...
Ma bátran...
De mért is...
Senkit se b...

Sokan közs...
S ha én me...
Nincs bátor...
De szíve...

Utána hajl...
Madárka m...
Ezeknek öt...
Es nekem b...

Sokszor pan...
Almatlan, k...
Es élebrege...
Nem volt b...

E jék törb...
— Naponta...
S itt róla p...
M ittes ez...

Es jék törb...
Most erre j...
Bokor mög...
Ott látom ö...